

Vrzal, Miroslav

Úvodník

Sacra. 2017, vol. 15, iss. 2, pp. 5-[6]

ISSN 1214-5351 (print); ISSN 2336-4483 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/142122>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Vážený čtenáři či čtenářko,

právě otevíráte další tematické číslo časopisu Sacra, které je tentokrát zaměřené na „metal a satanismus“. I když se dané téma může zdát na poli religionistiky poměrně netradiční, v kontextu časopisu Sacra vlastně příliš netradiční není, protože zde již vyšlo několik článků, které se metalu v souvislosti s náboženstvím (konkrétně zejména s pohanstvím, satanismem a dalšími temnějšími proudy alternativní spirituality) dotýkaly.

Stejně jako předchozí tematická čísla je i toto číslo výsledkem určitých okolností, událostí a aktivit, které se odehrály před jeho vydáním. Jednou z nich bylo, že jsem měl možnost vyučovat na Ústavu religionistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity kurzy „Současný satanismus“ a „Religiózní aspekty v metalové hudbě a subkultuře“. V rámci těchto předmětů, respektive v návaznosti na ně, pak vznikly všechny studie i rozhled, které najdete v tomto čísle. Některé z textů byly prezentovány také jako konferenční příspěvky na stejnojmenné konferenci na závěr druhého zmiňovaného kurzu. Jednalo se o vůbec první českou odbornou konferenci o metalu. Reportáž z konference od Matouše Mokrého si pak můžete v tomto čísle také přečíst. Díky konferenci „Religiózní aspekty v metalové hudbě a subkultuře“ se také začalo formovat sdružení badatelů Czech Metal Studies, kteří si v českém prostředí kladou za cíl programově se na akademické studium metalu zaměřovat, přičemž navazují i na současný boom akademického studia metalu v zahraničí. Vzhledem k tomu, že někteří členové Czech Metal Studies mají v tomto čísle své texty, lze s trochou nadsázky Sacra 2/2017 považovat i za určitý „manifest“ Czech Metal Studies.

První z textů „Metal a akademické studium náboženství aneb proč by se religionistika měla o metal zajímat, se zaměřením na téma metal a satanismus“ lze považovat za úvod do problematiky studia metalu na poli religionistiky a otevírá svým způsobem i teoretický rámec pro čtení dalších textů. Následuje studie od Slavomíry Rapčanové „Kontroverzia a verejná diskusia okolo slovenského metalového festivalu Gothoom“, která se věnuje poměrně široké společenské diskuzi k (extrémně) metalovému festivalu Gothoom v roce 2014 na Slovensku. Autorka v něm popisuje argumenty odpůrců festivalu, které zároveň rozděluje do několika skupin, přičemž se zabývá i tím, jakou roli v této diskuzi hraje téma satanismu ve spojení s festivalem a některými konkrétními skupinami. Další text „Raný norský black metal a jeho ideologie: Satanismus z perspektivy účastníků druhé vlny black metalu“ od Petry Lantorové se věnuje interpretaci satanismu v rámci norského blackmetalů v první polovině 90. let, který byl mimo jiné například spojen se žhářskými útoky na křesťanské kostely. Podle autorky je nicméně třeba vnímat raný norský black metal ideologicky spíše jako pohanský než satanistický. V pořadí čtvrtá studie „Impaled Northern Moonforest: Konstrukce parodické blackmetalové identity“, jejímiž autory jsou Miroslav Vrzal a Dan Řezníček, se věnuje parodickému akustickému blackmetalovému projektu, který do značné míry paroduje právě zmiňovaný norský black metal, přičemž k tomu používá i různé satanistické prvky a originální panteon „zlých“ bytostí. Následuje rozhled od Daniely Vaškové „Satanistické prvky u metalové skupiny Ghost“, která, jak název napovídá, se v něm věnuje dnes stále více populární skupině Ghost a tomu, jakým způsobem používá satanistický diskurz i tomu, jak se tento diskurz proměňoval v průběhu existence skupiny.

Číslo 2/2017 vyšlo nakonec s poměrně velkým zpožděním. Důvodem bylo, že jsme se do něj rozhodli zařadit rozhovor s významnou postavou studia ezoterismu a také metalu v podobě

Dr. Kenneta Granholma, jehož texty mnohé z nás výrazně ovlivnily a odkazy na něj najdete ve většině studií v tomto čísle. Rozhovor zprostředkoval Matouš Mokřý, kterému bych za něj chtěl poděkovat. Stejně tak bych chtěl Matoušovi poděkovat za naší dlouhodobou spolupráci a za hodiny našich debat ohledně studia metalu a satanismu.

Po rozhovoru následují dvě recenze. První z nich je od Miroslava Vrzala a recenzuje knihu Ondřeje Daniela Násilím proti „novému biedermeieru“: Subkultury a většinová společnost státního socialismu a postsocialismu. Druhou recenzi pak vytvořil Matouš Mokřý na knihu Satanism: A Social History, kterou napsal Massimo Introvigne. Na závěr jsme pak připravili rovněž seznam několika vydaných publikací, které se týkají metalu a satanismu.

*Editor speciálního čísla Sacra 2/2017: „Metal a satanismus“,
Miroslav Vrzal*